

ИНФОРМАЦИОНЕН ЛИСТ ЗА БЕЗОПАСНОСТ

НРК TOP СМЕС

Съгласно Регламент (ЕО)
№1907/2006 (REACH), Приложение II

Издание: 2.0/28.03.2013
Версия 2.1
Дата на издаване: 24.10.2013
Стр.: 1/15

РАЗДЕЛ 1: ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ВЕЩЕСТВОТО/СМЕСТА И ДРУЖЕСТВОТО/ПРЕДПРИЯТИЕТО			
1.1 Идентификатори на продукта			
Търговско наименование	НРК топ смес		
Други наименования	НРК на основа амониев нитрат		
1.2 Идентифицирани употреби на веществото или сместа, които са от значение и употреби, които не се препоръчват			
Употреби:	Топ <i>Забележка: Вижте раздел 16 за пълния списък от употреби, за които са предоставени като приложение сценарии на експозиция</i>		
Непрепоръчителни употреби:	Не са известни <i>Забележка: Препоръчително е употребите да бъдат ограничени до тези, посочени в раздел 16.</i>		
1.3 Подробни данни на доставчика на информационния лист за безопасност			
Доставчик (дистрибутор, потребител по веригата): Адрес: Тел: URL website: E-mail:	ЕВРО ФЕРТ АД ул.Химкомбинатска №3 България, 6403 Димитровград, Източна индустриална зона +359 391 65 203 http://www.eurofert.bg eurofert@eurofert.bg		
Е-mail на лицето, отговорно за този ИЛБ	sds_ef@eurofert.bg		
1.4 Телефонен номер при спешни случаи			
Национален център по клинична токсикология - Институт „Пирогов“ НЕОХИМ АД* *информацията се предоставя на български, английски и турски език	+359 2 915 42 33	24/24 часа	7/7 дни
	+359 2 915 43 46	24/24 часа	7/7 дни
	+359 2 809 20 30	24/24 часа	7/7 дни
РАЗДЕЛ 2: ОПИСАНИЕ НА ОПАСНОСТИТЕ			
2.1 Класифициране на веществото или сместа			
2.1.1 Класификация съгласно Директива 1999/45/ЕО (DPD)			
Продуктът не е класифициран като опасен.			
2.2 Елементи на етикета			
Етикетиране съгласно Директива 1999/45(ЕО) (DPD)			

Символи и знаци за опасност	Неприложими
Рискови фрази (R - фрази)	Неприложими
Съвети за безопасност (S - фрази)	S:26 - При контакт с очите, веднага да се изплакнат обилно с вода и да се потърси медицинска помощ S:37/39 - Да се носят подходящи ръкавици и предпазни средства за очите S:59 – Негоден за употреба продукт (замърсен или с изтекъл срок на годност) да се предаде на специализирани фирми за обезвреждане; празните опаковки да се предадат за оползотворяване/обезвреждане
2.3 Други опасности	Не са известни

РАЗДЕЛ 3: СЪСТАВ/ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТАВКИТЕ

3.1. Вещества

3.2 Смеси – съгласно регламент REACH този продукт е смес; опасна съставка - амониев нитрат

CAS №	EO №	REACH регистрационен №	Съдържание, %	Наименование	Класификация съгласно Директива 67/548/ЕИО (DSD)
6484-52-2	229-347-8	01-2119490981-27-0006	< 70	Амониев нитрат	O, R8 Xi, R36

CAS №	EO №	REACH регистрационен №	Съдържание, %	Наименование	Класификация съгласно Регламент (EO) 1272/2008 (CLP)
6484-52-2	229-347-8	01-2119490981-27-0006	< 70	Амониев нитрат	Oxid. Solid 3; H272 Eye Irrit. 2; H319

За пълния текст на R-фразите и H - опасности: вижте Раздел 16

РАЗДЕЛ 4: МЕРКИ ЗА ПЪРВА ПОМОЩ

4.1 Описание на мерките за първа помощ

Обща информация	В някои от случаите е необходима квалифицирана лекарска помощ. Предайте на лекаря този информационен лист за безопасност. Никога не давайте нищо през устата на човек в безсъзнание или със спазми.
При контакт с очите:	Промивайте с обилно количество вода в продължение на няколко минути при отворени клепачи. Свалете контактните лещи, ако има такива и продължавайте да промивате. Потърсете лекарска помощ, ако дразненето продължи.
При контакт с кожата:	Незабавно свалете замърсеното облекло и обувки. Измийте засегнатите части на тялото със сапун и много вода. Потърсете лекарска помощ, ако дразненето продължи.
При поглъщане:	Не предизвиквайте повръщане! Изплакнете устата на пострадалия с обилно количество вода и ако е в съзнание му дайте да пие много вода или мляко. Потърсете лекарска помощ.

При вдишване:	Преместете незабавно пострадалия на свеж въздух, ако се появят симптоми като замаяност, сънливост или дразнене на дихателните пътища. Ако пострадалият не диша - направете изкуствено дишане; ако дишането е затруднено - дайте кислород. Незабавно потърсете лекарска помощ. Не прилагайте изкуствено дишане „уста в уста“.
Мерки за защита на лицата, оказващи първа помощ:	Предприемете всички разумни действия за опазване на собственото здраве. Поставете лични предпазни средства преди навлизане в зоната на инцидента. Ако е възможно окажете първа помощ на пострадалите след извеждането им извън опасната зона.
4.2 Най-съществени остри и настъпващи след известен период от време симптоми и ефекти	
Остри реакции	Не са известни
Забавени реакции	Не са известни
4.3 Указание за необходимостта от всякакви неотложни медицински грижи и специално лечение	
Указания за лекарите: Лекувайте симптоматично	
РАЗДЕЛ 5: ПРОТИВОПОЖАРНИ МЕРКИ	
5.1 Пожарогасителни средства	
Подходящи средства:	Ако продуктът не е пряко включен в пожара: Използвайте пожарогасителни средства, подходящи за включените в пожара и намиращите се в съседство материали. Ако продуктът е включен в пожара: Използвайте обилно количество фино разпръскана вода.
Неподходящи средства:	Горими материали. Не използвайте химически пожарогасители с пяна и /или не гасете пожара с пясък и водна пара.
5.2 Особени опасности, които произтичат от веществото или сместа	
Съществува опасност от експлозия в условията на пожар и при контакт със запалими или органични вещества. При пожар могат да се получат опасни продукти. Опасни продукти от разлагането - виж раздел 10.	
5.3 Съвети за пожарникарите	
В случай на пожар използвайте автономен дихателен апарат и химически защитен костюм, ръкавици и ботуши (EN469).	
РАЗДЕЛ 6: МЕРКИ ПРИ АВАРИЙНО ИЗПУСКАНЕ	
6.1 Лични предпазни мерки, предпазни средства и процедури при спешни случаи	
Не позволявайте на хора, неангажирани с отстраняването на аварията и незащитени срещу вредните въздействия да навлизат в зоната на замърсяване. Избягвайте условия и действия, водещи до разпръскване и разпиляване на продукта. Избягвайте контакт с очите, кожата и дрехите. Използвайте подходящи лични предпазни средства (ЛПС).	
6.1.1 За персонал, който не отговаря за спешни случаи	
Личните предпазни средства, които трябва да са на разположение са: предпазни ръкавици, предпазни очила и предпазни противопрахови маски.	
6.1.2 За лицата, отговорни за спешни случаи	
Използвайте автономен дихателен апарат и химически защитен костюм, ръкавици и ботуши (EN469).	

6.2 Предпазни мерки за опазване на околната среда	
Не допускате разпиляването на разсипан продукт, както и навлизането му в повърхностно течащи води или в канализационната мрежа. Не изпускате директно във водоизточници. Информирайте компетентните органи, ако е причинено замърсяване на някои от компонентите на околната среда.	
6.3 Методи и материали за ограничаване и почистване	
За ограничаване: Съберете разсипания материал механично и го съхранявайте временно в подходящо обозначени контейнери за последващо оползотворяване или обезвреждане. Да не се абсорбира с дървени стърготини или други горими абсорбенти.	
За почистване: Измийте замърсената площ с обилно количество вода.	
6.4 Позоваване на други раздели	
Вижте раздел 1 - за контакт в случай на спешност, раздел 8 - за подходящи лични предпазни средства и раздел 13 - за допълнителна информация за начините за третиране на отпадъци.	
РАЗДЕЛ 7: РАБОТА И СЪХРАНЕНИЕ	
7.1 Предпазни мерки за безопасна работа	
Технически мерки:	При употреба осигурете адекватна локална вентилация. Избягвайте контакт с очите, кожата и облеклото. Избягвайте условия и действия, водещи до разпръскване на продукта. Съхранявайте далеч от източници на запалване. Избягвайте замърсяване със запалими вещества и други несъвместими материали. Пазете от влага.
Обща хигиена на труда:	Не яжте, не пийте и не пушете в работните помещения. Измийте ръцете и лицето си след работа с продукта, преди хранене, пушене и след края на работния процес. Свалете работното облекло и предпазните средства преди посещение на местата за хранене. Изперете замърсеното облекло преди повторна употреба.
7.2 Условия за безопасно съхраняване, включително несъвместимости	
Технически условия за съхранение:	Съхранявайте продукта само в оригинални, плътно затворени опаковки в складови помещения, които съответстват на изискванията на националните и регионални законови разпоредби – да бъдат покрити, сухи и с добра вентилация. Осигурете висока степен на охрана в склада. Не разрешавайте пушенето и използването на открит огън в склада. Складирайте продукта на фигури, чиито форма и размери да бъдат в съответствие с изискванията на законовите разпоредби. Осигурете разстояние между фигурите за бърз достъп в случай на инцидент. Не складирайте съвместно с други продукти на една фигура. Съхранявайте далеч от източници на огън и топлина, от горими и несъвместими материали. На полето такива са сено, слама, зърно, горива, смазочни материали. Не съхранявайте на открито, под пряка слънчева светлина и при условия, които могат да доведат до разрушаване на гранулите на продукта (напр. големи температурни колебания); температури на съхранение, по-високи от 40°C са недопустими с оглед запазване качеството на продукта. Клас на складиране (складова категория) – 13 Опаковъчни материали: - подходящи: неръждаема стомана (304), синтетичен материал. - неподходящи: цинк, мед, хартия и дървесина.
Несъвместими продукти	Горими и редуциращи материали. (Виж раздел 10)
7.3. Специфична (и) крайна (и) употреба (и)	Информация за специалните мерки за управление на риска: виж сценариите на експозиция, предоставени като приложение към информационния лист за безопасност

РАЗДЕЛ 8: КОНТРОЛ НА ЕКСПОЗИЦИЯТА/ ЛИЧНИ ПРЕДПАЗНИ СРЕДСТВА

8.1 Параметри на контрол

Законово регламентирани гранични стойности при професионална експозиция:	Съгласно Наредба 13/ 30.12.2003 инхалабилната фракция на прахови частици е 5 mg/m ³ за 8ч. експозиция
--	--

Препоръчителни гранични стойности при професионална и потребителска експозиция (след извършване на оценка за химическа безопасност на веществото амониев нитрат - CSA):

Път на експозиция	DN(M)EL за работници				DN(M)EL за потребители			
	Остри ефекти, локални	Остри ефекти, системни	Хронични ефекти, локални	Хронични ефекти, системни	Остри ефекти, локални	Остри ефекти, системни	Хронични ефекти, локални	Хронични ефекти, системни
Орална	Не е необходимо						Няма гранична стойност	12.8 mg/kg телесно тегло на ден
Вдишване				37.6 mg/m ³			Няма гранична стойност	11.1 mg/m ³
Дермална			Няма гранична стойност	21.3 mg/kg телесно тегло на ден			Няма гранична стойност	12.8 mg/kg телесно тегло на ден

* Тъй като остра токсична опасност, водеща до класификация и етикетирание на веществото, не е идентифицирана, дълготрайната DNEL се смята за достатъчна да гарантира, че ефекти от остра експозиция на веществото не настъпват (в съответствие с ръководството за информационни изисквания и оценка за химическа безопасност на ЕCHA: Глава R.8: Определяне на зависимостта доза (концентрация) – отговор за човешкото здраве, май 2008 и част В: Оценка на опасността, проект на нова глава В.8 Обхват на оценката на експозицията, март 2010)

Предполагаема недействаща концентрация (PNEL):	PNEL водна среда (сладководна) – 0.45 mg/l PNEL водна среда (морска вода) – 0.045 mg/l PNEL водна среда (залпово изпускане) – 4.5 mg/l PNEL STP – 18 mg/l
--	--

8.2 Контрол на експозицията

8.2.1. Подходящи технически средства за контрол:	Използването на адекватна вентилация е добра производствена практика. Освен това е необходимо наличие на умивалници и душове в местата за складиране и употреба.
---	--

8.2.2. Индивидуални защитни мерки, като лични предпазни средства (ЛПС)

8.2.2.1. **Защита на очите и лицето:**
Предпазни очила „закрит тип“ (препоръчват се EN 166) или предпазен лицев шлем

8.2.2.2. **Защита на кожата:**

Защита на ръцете:	Предпазни ръкавици
Защита на кожата от други части на тялото	Предпазно облекло

8.2.2.3. **Защита на дихателните пътища:**
Ако концентрацията на прах е висока и/или при недобра вентилация използвайте противопрахови маски или респиратори с подходящ филтър (препоръчват се EN 143, 149, филтри R2, P3)

5

8.2.2.4. Термични опасности	Не са известни
8.2.3. Контрол на експозицията на околната среда:	Отвеждайте/ обезвреждайте промивните води в съответствие с регионалните и национални законови разпоредби. Не допускайте неконтролирано отвеждане на промивни води във водоизточници или в канализационната мрежа.
РАЗДЕЛ 9: ФИЗИЧНИ И ХИМИЧНИ СВОЙСТВА	
9.1 Информация относно основните физични и химични свойства	
Външен вид:	Смес от бели и оцветени гранули
Мирис:	Без мирис
Праг на усещане на мириса:	Неприложимо
pH	Воден разтвор (10g/100 cm ³) при 20°C – min. 4.5 (за основната съставка - амониев нитрат)
Температура на топене/ замръзване:	160 - 170°C в зависимост от съдържанието на влага за основната съставка - амониев нитрат
Температура на кипене (интервал на кипене):	Няма точка на кипене, разлага се при температури > 210°C (за основната съставка - амониев нитрат)
Температура на възпламеняване:	Неприложимо (веществото е твърдо, неорганично)
Скорост на изпаряване:	Неприложимо
Запалимост:	Незапалим
Горна/ Долна граница на запалимост или експлозивни граници:	Неприложимо
Налягане на парите:	Неприложимо
Плътност на парите:	Неприложимо
Относителна плътност (D ₄ ²⁰):	1.72 за основната съставка - амониев нитрат
Разтворимост:	Във вода при 20°C: 1920 g/l (за основната съставка - амониев нитрат); продуктът е силно хигроскопичен
Коефициент на разпределение: n-октанол/вода:	(-)3.1 – (за основната съставка - амониев нитрат)
Температура на самозапалване:	Не се самозапалва (на база структура и точка на топене)
Температура на разлагане:	> 210°C – (за основната съставка - амониев нитрат)
Вискозитет:	Неприложимо
Експлозивни свойства:	Няма експлозивни свойства
Оксидиращи свойства:	Не е оксидиращ
9.2 Друга информация	
Насипно тегло: 850 - 1100 kg/m ³ Продуктът не е повърхностно активен.	

6

РАЗДЕЛ 10: СТАБИЛНОСТ И РЕАКТИВНОСТ

10.1 Реактивност

Продуктът е стабилен при препоръчителните условия на съхранение и употреба (виж Раздел 7, Работа и съхранение).

10.2 Химична стабилност

Продуктът е стабилен при препоръчителните условия на съхранение и употреба (виж Раздел 7, Работа и съхранение).

10.3 Възможност за опасни реакции

При нормални условия не се очакват опасни реакции. При нагряване започват процеси на разлагане. При условия на пожар съществува потенциална опасност от експлозия, когато продуктът е в затворено пространство и/или е замърсен с несъвместими материали.

10.4 Условия, които трябва да се избягват

Топлина, пламък, източници на запалване и несъвместими материали.

10.5 Несъвместими материали

Запалими материали, редуциращи агенти, силни киселини и основи, въглеродороди, сяра, хлорати, хромати, нитрити, перманганати, метални прахове и продукти, съдържащи желязо, мед, никел, кобалт, цинк и техните сплави. Да не се допуска смесване на твърд карбамид с твърди торове на база амониев нитрат.

10.6 Опасни продукти при разпадане

При нормални условия на съхранение и употреба не се отделят опасни продукти. При силно нагряване, продуктът се топи и разлага, отделяйки токсични газове като амоняк, азотни оксиди и други газове в зависимост от състава на тора (напр. хлорни съединения). Когато е в контакт с алкални материали (като варовик) се отделя амоняк.

10.7 Друга информация

НРК тор смес не се разлага съгласно UN тест в затворен цилиндър, описан в препоръките за транспорт на опасни товари, наръчник за тестове и критерии, 2. част 3, раздел 38.

РАЗДЕЛ 11: ТОКСИКОЛОГИЧНА ИНФОРМАЦИЯ

11.1 Информация за токсикологичните ефекти

Остра токсичност	Продуктът не е тестван. Посочените стойности касаят опасната съставка - амониев нитрат .
Остра токсичност при поглъщане:	Метод: OECD насока 401 (Остра орална токсичност) Вид: плъх Път на експозиция: при поглъщане Ефективна доза: LD ₅₀ : 2950 mg/kg телесно тегло Време на експозицията: няма данни Резултати: Смъртност настъпва при LD ₅₀ в граници 1250-5000 mg/kg
Остра токсичност при кожна резорбция:	Метод: OECD насока 402 (Остра токсичност при контакт с кожата) Вид: плъх (Sprague-Dawley плъхове, албиноси) Път на експозиция: при контакт с кожата Ефективна доза: LD ₅₀ : > 5000 mg/kg телесно тегло Време на експозицията: няма данни Резултати: Не са наблюдавани признаци на токсичност
Остра токсичност при вдишване:	Метод: няма данни Вид: плъх Път на експозиция: при вдишване Ефективна доза: LC ₅₀ : > 88.8 mg/l

	Време на експозицията: 4 часа Резултати: Не са наблюдавани значими токсикологични ефекти
Местни въздействия	
Дразнене на кожата:	Не дразни (OECD 404)
Дразнене на очите:	Дразни (OECD 405)
Респираторна или кожна сенсibiliзация:	Не е сенсibiliзиращ (OECD 429, с калциево-амониев нитрат)
Други	
Подостра токсичност:	При поглъщане, 28-дневен тест, NOAEL \geq 1500 mg/kg телесно тегло на ден (OECD 422, с калиев нитрат) При поглъщане, 52-седмичен тест, NOAEL = 256 mg/kg телесно тегло на ден (OECD 453, с амониев сулфат) При вдишване, 2-седмичен тест, NOAEL \geq 185 mg/m ³ телесно тегло на ден (OECD 412)
Мутагенност:	Отрицателен (OECD 471, 473, с калциево-амониев нитрат) Отрицателен (OECD 476, с калиев нитрат)
Токсичност за репродукция:	При поглъщане, 28 дневен, NOAEL \geq 1500 mg/kg телесно тегло /ден (OECD 422, с калиев нитрат)
Канцерогенност:	Не е канцерогенен (OECD 453, с амониев сулфат)
Специфична токсичност за определени органи - еднократна експозиция:	Не е класифициран
Специфична токсичност за определени органи – многократно повтаряща се експозиция:	Не е класифициран
РАЗДЕЛ 12: ЕКОЛОГИЧНА ИНФОРМАЦИЯ	
12.1 Токсичност	
Продуктът не е тестван. Посочените стойности касаят опасната съставка - амониев нитрат .	
Остра (краткосрочна) токсичност:	
Риби:	48-часов тест LC ₅₀ : 447 mg/l (не е следвана инструкция)
Водни бълхи:	48-часов тест EC ₅₀ : 490 mg/l (не е следвана инструкция, с калиев нитрат)
Хронична (дългосрочна) токсичност:	
Риби:	Няма данни
Водни бълхи:	Няма данни
Други организми:	
Водорасли:	10 дневен тест EC ₅₀ : >1700 mg/l (морска вода, не е следвана инструкция, с калиев нитрат)
Инхибиращ ефект върху активността на микроорганизмите:	3 часов тест EC ₅₀ : >1000 mg/l; NOEC: 180 mg/l (OECD 209, с натриев нитрат)
12.2 Устойчивост и разградимост	

Биоразграждане:	Стандартният тест за изпитване е неприложим, тъй като веществото е неорганично. Освен това при анаеробна трансформация на амониевата група една група бактерии я окиляват до нитрит, докато друга група окисляват нитрита до нитрат. Приблизителната степен на биоразграждане в пречиствателните станции за отпадни води при 20°C е 52g азот/kg разтворено твърдо вещество/ден. Разграждането на нитратите се осъществява най-бързо в анаеробни условия. При анаеробна трансформация на нитрат до N ₂ , N ₂ O и NH ₃ степента на биоразграждане в пречиствателните станции за отпадни води при 20°C е 70g азот/ kg разтворено твърдо вещество/ ден.
Хидролиза:	Напълно ще се дисоциира на йони.
12.3 Биоакмулираща способност	
Коефициент на разпределение октанол-вода (K _{ow}):	Не е от значение, но се счита за нисък на база висока разтворимост във вода на компонентите на сместа.
Фактор на биоконцентрация (BCF):	Нисък потенциал за биоаккумуляция (на база свойствата на компонентите на сместа).
12.4 Преносимост в почвата	
Адсорбционен коефициент:	Нисък потенциал за адсорбция (на база свойствата на компонентите на сместа).
12.5 Резултати от оценката за PBT и vPvB	
Съгласно приложение XIII на Регламент (ЕО) 1907/2006 не е извършена оценка за PBT и vPvB, тъй като продуктът е смес от неорганични вещества.	
12.6. Други неблагоприятни ефекти	
Не са известни.	
12.7 Допълнителна информация	
Няма.	
РАЗДЕЛ 13: ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	
Обезвреждане на отпадъци от продукта:	Отпадъци от продукта се обезвреждат съгласно местното и национално законодателството като се предават за депониране или инсинерация. Възможно е също контролирано биоразграждане в пречиствателни станции за отпадни води.
Третиране на отпадъци от опаковки:	Опитайте се да изпразните торбата напълно. Празните торби могат да се предадат за оползотворяване. Повторно използване на опаковките не е позволено.
РАЗДЕЛ 14: ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ТРАНСПОРТИРАНЕТО	
<p>Продуктът не е класифициран като опасен съгласно разпоредбите за международен транспорт (ADR/RID, IMDG или ICAO/IATA).</p> <p>При транспортиране да се внимава да не се наруши целостта на опаковката и да се спазват условията на съхранение. Да не се транспортира съвместно с хранителни продукти и несъвместими материали.</p> <p>При разсипване на пътното платно продуктът да се събере в подходящ съд и мястото на разсипа да се измие с много вода.</p>	

9

РАЗДЕЛ 15: ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО НОРМАТИВНАТА УРЕДБА

15.1 Специфично за веществото или сместа законодателство относно безопасност, здраве и околна среда:

Регламенти: ЕО 1907/2006 (REACH), ЕО 2003/2003; ЕО 1272/2008 (CLP); ЕО 453/2010
Директиви: 67/548/ЕИО, 1999/45/ЕО

РАЗДЕЛ 16: ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ

Горепосочената информация се основава на знанията ни за продукта и отразява данните, достъпни ни към момента на издаване на настоящата редакция на информационния лист. Този документ може да се счита за ръководство за безопасно боравене с продукта от подходящо обучено лице, използващо този продукт, и не обвързва по никакъв начин доставчика с гаранция за определени свойства, качества и приложения.

Ако продуктът се смеси с други материали или бъде обработен или преработен по някакъв начин, то посочените за него в този информационен лист за безопасност данни не се отнасят за получения по някой от горните способи нов материал, освен ако това не е категорично посочено в документа.

„Евро Ферт“ АД не предоставя каквито и да са гаранции за продаваемостта на продукта или за приложимостта му за конкретна цел.

„Евро Ферт“ АД не носи каквато и да е отговорност за вредите, причинени от употребата на продукта или основаването на представените информация, данни и препоръки за него. Потребителите са длъжни сами да изследват и определят годността на информацията и продукта за конкретните си цели и да спазват действащите закони.

10

Употреба от професионални работници:

1. Професионална употреба на НРК торове, съдържащи амониев нитрат - наторяване чрез повърхностно пръскане на обработваеми площи с течни торове (разпръскване извън промишлена среда)
2. Професионална употреба на НРК торове, съдържащи амониев нитрат - наторяване чрез впръскване (инжектиране) на течни торове в почвата
3. Професионална употреба на НРК торове, съдържащи амониев нитрат - наторяване на открити площи
4. Професионална употреба на НРК торове, съдържащи амониев нитрат - смесване на открито
5. Професионална употреба на НРК торове, съдържащи амониев нитрат- смесване на закрито
6. Професионална употреба на НРК торове, съдържащи амониев нитрат - наторяване в оранжерии чрез инжектиране на течни торове в почвата
7. Професионална употреба на НРК торове, съдържащи амониев нитрат - наторяване в оранжерии чрез повърхностно пръскане на площите с течни торове (разпръскване извън промишлена среда)

Употреба от масови потребители:

- 8: Крайна употреба – торене на открито
- 9: Крайна употреба – торене на закрито

R фрази и H - опасности

H272 - Може да усилва пожара; окислител

H319 - Предизвиква сериозно дразнене на очите

R8 - Пожароопасен при контакт с горими материали

R36 – Дразни очите

Указател на използваните съкращения

ЕО – Европейска общност
ЕИО – Европейска икономическа общност (до влизането в сила на договора от Маастрихт)
REACH – (Регламент на Европейския съюз относно) регистрация, оценка, разрешаване и ограничаване на химичните вещества
CLP – (Регламент на Европейския съюз относно) класифициране, етикетиране и опаковане на химическите вещества и смеси
GHS – Глобална хармонизирана система на Обединените нации за класифициране и етикетиране на химическите вещества и смеси
DPD – (Директива на Европейския съюз относно) опасните препарати
PBT – Устойчивост, биоаккумуляция, токсичност
vPvB – Висока устойчивост, висока степен на биоаккумуляция
DSD – Директива на Европейския съюз относно опасните вещества
IUPAC (наименование) – Име на химичното вещество в съответствие с номенклатурата на Международната организация за чиста и приложна химия
CAS (Nr.) – Уникален номер на химичното вещество в съответствие с утвърдени международен стандарт за обозначаване (Chemical Abstracts Service)
CSA – Оценка за химическа безопасност на веществото
DNEL – Получена недействаща концентрация
ECHA – Европейска агенция по химикали
PNEC – Предполагаема концентрация в околната среда
UN (Nr.) – Уникален номер за обозначаване на всяко опасно вещества или товар (номенклатура на Обединените нации)
LD₅₀ – Летална доза
LC₅₀ – Летална концентрация
OECD (Nr.) – Метод (тест) за оценка на опасност, утвърден от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие
NOAEL – Ниво без наблюдавани неблагоприятни ефекти (симптоми)
EC₀₁ – Ефективна концентрация
BCF – Фактор на биоконцентрация
ADR – (Европейско споразумение за) превоз на опасни товари по шосе
RID – (Международна спогодба за) превоз на опасни товари по железопътни пътища
AND/ADNR – (Европейско споразумение за) превоз на опасни товари по вътрешни водни пътища(речен транспорт)
IMDG – (Международна спогодба за) превоз на опасни товари по море (морски транспорт)
CAO/IATA – (Правила за транспортиране на опасни товари на) Международната организация за гражданска авиация и Международната асоциация за въздушен транспорт

11

Издание/версия:	2.1
Дата на издаване:	24.10.2013 г.
Дата на последна ревизия:	30.09.2013 г.
Информация за разпространение:	Това издание замества всички предишни документи

Приложение

1 Сценарий на експозиция (1) Професионална употреба на НРК торове	
Описание на употребите, свързани с етап от жизнения цикъл	SU22 PC12 PROC2/8a/11/19 ERC8b/8e
Списък с наименования на сценарии (1) с влияние върху околната среда и съответната категория за отделяне в околната среда (ERC)	1. Широко разпространена употреба на закрито като химически активно вещество в отворени системи (ERC8b) 2. Широко разпространена употреба на открито като химически активно вещество в отворени системи (ERC8e)
Списък с наименования на сценарии (2) с влияние върху работниците и съответната категория на процеса (PROCs)	1. Употреба в затворен, непрекъснат процес с контрол на периодично възникнала експозиция при почистване, вземане на проби и поддръжка (PROC2) 2. Трансфер на вещество или смес (зареждане/изпразване) от/в съдове/големи контейнери в общи съоръжения (PROC8a) 3. Пулверизиране извън промишлена среда (PROC11) 4. Ръчно смесване с близък контакт и наличие само на ЛПС (PROC19)
Списък с наименования на съответната категория на продукта (PC)	1. Торове (PC12)
2.1 Допълващ сценарий (1), контролиращ експозицията на околната среда	
Широко разпространена употреба на закрито като химически активно вещество в отворени системи (ERC8b) и широко разпространена употреба на открито като химически активно вещество в отворени системи (ERC8e). Оценка на въздействието върху околната среда не е извършена, тъй като веществото не е класифицирано като опасно за околната среда.	
2.2 Допълващ сценарий (2), контролиращ експозицията на работниците при професионална употреба на НРК торове	
Всички категории на процеса са обхванати от този сценарий, тъй като всички работни условия (ПУ) и мерки за управление на риска (МУР) са идентични. PROC2/8a/11/19	
Характеристика на продукта	
Условия, свързани с продукта, напр. концентрация на веществото в сместа, физичното състояние на сместа (твърда, течна, ако е твърда: ниво на разпрашаемост), дизайн на опаковката, влияещ на експозицията	Твърд, ниска разпрашаемост Течен, >25% вещество в продукта
Използвани количества	
Количества, използвани на дадено работно място (за определена задача или за работна смяна); <i>Забележка: понякога тази информация не е необходима за оценка на експозицията на работника</i>	Неприложимо
Честота и продължителност на употреба/ експозиция	
Продължителност на определена задача/ дейност (напр. часове на смяна) и честота (напр. единични или повтарящи се случаи) на експозиция.	Повече от 4 часа на ден
Човешки фактори, които не се влияят от управлението на риска	
Определени условия на употреба, напр: части на тялото, потенциално	Неприложимо

изложени на влияние в резултат на естеството на дейността.	
Други дадени условия на работа, влияещи на експозицията на работниците	
Други дадени работни условия, напр. технологични и процесни техники, обуславящи първоначалното изпускане на веществото от процеса в работната среда, обем на помещението, дали работата се извършва на закрито или на открито, условия на процеса, свързани с температура и налягане.	На закрито или на открито
Технически условия и мерки на ниво процес(източник) за предотвратяване на изпускане	
Дизайн на процеса (включ. технология и апаратура), целящ предотвратяване на изпускания и по този начин експозиция на работници. Това включва по-конкретно условия, гарантиращи строго ограничаване (напр. чрез количествено определяне на остатъчни загуби или експозиция).	Неприложимо
Технически условия и мерки за контролиране на разпръскването от източника към работник	
Технически средства за управление (напр. локална и обща вентилация); да се определи ефективността на мярката.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Херметизация, ако е възможно/ уместно 2. Добро ниво на обща вентилация 3. Избягвайте изпръскване. Използвайте диспенсери и помпи, специално проектирани да предотвратят пръски и разливи
Организационни мерки за предотвратяване/ограничаване на изпускане, разпръскване и експозиция	
Специфични организационни мерки или мерки, необходими за поддръжка на функционирането на определени технически мерки (напр. обучение и надзор). Тези мерки трябва да бъдат описани по-конкретно при доказване на стриктно контролирани условия (за да се оправдае експозицията, базирана на изключение).	Неприложимо
Условия и мерки, свързани с лична защита, хигиена и здравна оценка	
Лични предпазни средства (ЛПС), напр. ръкавици, средства за лицева защита, цялостна защита на кожата на тялото, очила, респиратор; да се определи ефективността на мярката; да се определи подходящия материал за личните предпазни средства (където е приложимо) и да се даде съвет колко дълго предпазните средства могат да се използват преди подмяната им (ако е приложимо)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предпазни очила (препоръчват се EN 166)
3. Информация за експозицията и позоваване на нейния източник	
Информация за допълващ сценарий 1	
Оценка на въздействието върху околната среда не е извършена, тъй като продуктът не е класифициран като опасен за околната среда.	
Информация за допълващ сценарий 2	
При изготвянето на заключение относно безопасна употреба от работниците е приложен качествен подход. Най-важният токсикологичен ефект е дразнене на очите, за който DNEL не може да бъде получена, понеже няма налична информация. Минимални систематични ефекти са наблюдавани само при толкова високи концентрации на веществото, на които работниците обикновено не са изложени (виж DNELs), количествена оценка не е необходима.	
4. Ръководство за потребител надолу по веригата (ПВ), за да оцени дали работи в рамките, определени от	

сценария на експозиция (СЕ)
Не са необходими допълнителни мерки за управление на риска за гарантиране безопасната употреба от работниците, освен посочените по-горе
5. Съвет за допълнителни добри практики извън оценката за химическа безопасност съгласно REACH
<p>Допълнителни добри практики (работни условия и мерки за управление на риска), установени в химическата промишленост, също са препоръчителни и се разпространяват чрез листовете за безопасност. Препоръчва се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Херметизация, когато е приложимо; - Минимизиране броя на изложения персонал; - Изолиране на процеса на емитиране; - Ефективно улавяне на замърсителя; - Добро ниво на обща вентилация; - Минимизиране на ръчните дейности; - Избягване контакта със замърсени инструменти и предмети; - Редовно почистване на оборудването и работните места; - Управление/контрол на място, за да се провери дали МУР се прилагат правилно; - Обучение на персонала на добри практики; - Добро ниво на лична хигиена.

14

1 Сценарий на експозиция (2)	
Крайна употреба като тор от масови потребители	
Списък с употребите, свързани с етап от жизнения цикъл	SU21 PC12 ERC8b/8e
Списък с наименования на сценарии (1) с влияние върху околната среда и съответната категория за отделяне в околната среда (ERC)	1. Широко разпространена употреба на закрито като химически активно вещество в отворени системи (ERC8b) 2. Широко разпространена употреба на открито като химически активно вещество в отворени системи (ERC8e)
Списък с наименования на сценарии (2) за потребители и съответната категория и под-категория на продукта (PC), ако е приложимо	1. Торове (PC12)
2.1 Допълващ сценарий (1), контролиращ експозицията на околната среда	
Широко разпространена употреба на закрито като химически активно вещество в отворени системи (ERC8b), широко разпространена употреба на открито като химически активно вещество в отворени системи (ERC8e). Оценка на въздействието върху околната среда не е извършена, тъй като веществото не е класифицирано като опасно за околната среда.	
2.2 Допълващ сценарий (2), контролиращ крайната употреба като тор от масови потребители	
Всички категории на процеса са обхванати от този сценарий, тъй като всички работни условия (ПУ) и мерки за управление на риска (МУР) са идентични. При потребителска употреба като тор (PC12) може да се появи дразнене на очите.	
Характеристика на продукта (изделието)	
Условия, свързани с продукта, напр. концентрацията на веществото в сместа, физичното състояние на сместа (твърда, течна, ако е твърда: ниво на разпрашаемост), дизайн на опаковката, влияещ на експозицията	Твърд, ниска запрашаемост Течен
Използвани количества	
Използвани количества за събитие	Неприложимо
Честота и продължителност на употреба/експозиция	

Продължителност на експозицията за събитие и честота на събитие. <i>Забележка: оценката на експозицията обикновено се отнася за експозицията на външно събитие, без да се взема под внимание честота и продължителността на събитието.</i>	Неприложимо
Човешки фактори, които не се влияят от управлението на риска	
Определени условия на употреба, напр: части на тялото, потенциално изложени на влияние, потенциално изложено на експозиция население (възрастни, деца)	Неприложимо
Други дадени условия на употреба, влияещи на експозицията на потребители	
Други условия, напр. обем на помещението, скорост на обмен на въздуха, употреба на закрито или на открито.	На закрито или на открито
Условия и мерки, свързани с информация за потребителите и съвети за тяхното поведение	
Да бъдат съобщени на потребителите указания за безопасност, за да се контролира експозицията, напр. технически указания, поведенчески съвети.	Избягвайте разпиляване и изпръскване.
Условия и мерки, свързани с лична защита, хигиена и здравна оценка	
Лични предпазни средства (ЛПС), напр. ръкавици, средства за лицева защита, цялостна защита на кожата на тялото, очила, респиратор; да се определи ефективността на мярката; да се определи подходящия материал за личните предпазни средства (където е приложимо) и да се даде съвет колко дълго предпазните средства могат да се използват преди подмяната им (ако е приложимо)	<ol style="list-style-type: none"> при наличие/съдържание на $\geq 10\%$ амониев нитрат: използвайте предпазни очила при наличие/съдържание на $< 10\%$ амониев нитрат: не са необходими ЛПС Инструкции за потребителите - чрез етикетиране на продукта
3. Информация за експозицията и позоваване на нейния източник	
Информация за допълващ сценарий 1	
Оценка на въздействието върху околната среда не е извършена, тъй като продуктът не е класифициран като опасен за околната среда.	
Информация за допълващ сценарий 2	
При изготвянето на заключение относно безопасна употреба от масовите потребители е приложен качествен подход. Най-важният токсикологичен ефект е дразнене на очите, за който DNEL не може да бъде получена, понеже няма налична информация. Минимални систематични ефекти са наблюдавани само при толкова високи концентрации на веществото, на които потребителите обикновено не са изложени (виж DNELs), количествена оценка не е необходима.	
4. Ръководство за потребител по веригата (ПВ), за да оцени дали работи в рамките, определени от сценария на експозиция (СЕ)	
Не са необходими допълнителни мерки за управление на риска и гарантиране безопасната употреба като тор от потребители, освен онези, посочени по-горе. ако $\geq 10\%$ амониев нитрат: използвайте предпазни очила ако $< 10\%$ амониев нитрат: не са необходими ЛПС	